

Řešení vysokých cen energií

Návrh nařízení Rady o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie

Legislativní návrh KOM(2022) 473

EU se potýká s následky vážného nesouladu mezi poptávkou po energii a její nabídkou.

Hlavní cíle

1. snížení poptávky po elektřině
2. strop tržních příjmů z výroby elektřiny z inframargiálních technologií
3. dočasný solidární příspěvek z nadměrných zisků generovaných z činností v odvětví ropy, zemního plynu, uhlí a rafinace

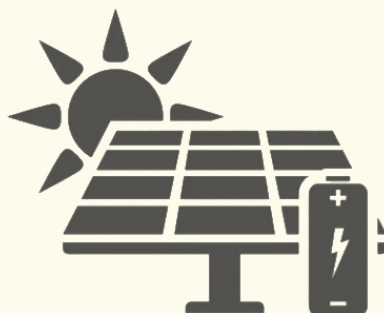

Cíl

- zmírnit dopad vysokých cen elektřiny a chránit spotřebitele při současném zachování výhod vnitřního trhu
- podpořit ukončení závislosti EU na ruských fosilních palivech nejpozději do roku 2027
- zmírnit dopad vysokých cen elektřiny
- chránit spotřebitele při současném zachování výhod vnitřního trhu
- zavést dočasný solidární příspěvek uplatňovaný na zisky podniků působících v odvětví ropy, zemního plynu, uhlí a rafinérií, které se ve srovnání s předchozími roky výrazně zvýšily - z příspěvku mají být financována opatření, která pomohou zmírnit současnou krizi
- umožnit poprvé regulované ceny elektřiny pod úrovní nákladů a rozšířit regulované ceny i na malé a střední podniky
- snížit poptávku po elektřině
 - 1) členské státy mají zavést opatření ke snížení celkové spotřeby elektřiny ze strany všech spotřebitelů - snížit spotřebu elektřiny ve vybraných hodinách s nejvyšší cenou nejméně o 5 %. Členské státy mají určit 10 % hodin s nejvyšší očekávanou cenou a během těchto hodin snížit poptávku. Komise navrhuje, aby členské státy usilovaly o snížení celkové poptávky po elektřině nejméně o 10 % do 31. března 2023.
 - 2) stanovit přístup k zpětnému získání nadměrných příjmů od výrobců s nižšími mezními náklady, jako jsou obnovitelné zdroje energie, jaderná energie a hnědé uhlí (inframarginalní technologie), a to stanovením následného stropu příjmů na MWh vyrobené elektřiny (strop příjmů 180 EUR/MWh - strop by měl být omezen na tržní příjmy, a nikoli zahrnovat celkové příjmy z výroby)

Dostupnost výroby elektřiny byla v EU v posledních měsících pod obvyklou úrovní v důsledku intenzivnější údržby elektráren, nižšího výkonu při výrobě vodní energie a uzavření některých starších elektráren.

DŮVODY

ceny energií mají zůstat vysoké

situace na trhu s energií se výrazně zhoršila v důsledku ruské invaze na Ukrajinu

na trzích došlo k růstu napětí a nervozity

rekordní teploty v létě zvýšily poptávku po energii na chlazení a zesílily tlak na výrobu

sucho a extrémní teplo měly negativní dopad na výrobu elektřiny (např. z vodní a jaderné energie)

Dramatický nárůst cen elektřiny, který pozorujeme, vyvíjí tlak na domácnosti, malé a střední podniky i průmyslová odvětví a může způsobit širší sociální a hospodářské škody.

POSTUP

- Navrhované nařízení stanoví závazné cíle snížení poptávky po elektřině a ponechává členským státům možnost volby prostředků.
- Členské státy mají zavést vhodné postupy pro výběr nadměrných příjmů od výrobců.
- Členské státy mají dočasný solidární příspěvek vybírat ze zisků za rok 2022, které jsou alespoň o 20 % vyšší než průměrné zisky za předchozí tři roky.
- Pokud jde o strop příjmů na financování podpory spotřebitelů, navrhované nařízení stanoví jednotný strop použitelný v EU. Členské státy mají mít právo zavést další omezení.
- Nadměrné příjmy se mají použít na podporu spotřebitelů, ale členské státy mají mít plnou autonomii na využití prostředků.
- Členské státy mají moci zavést ambicióznější opatření, jak pokud jde o snížení poptávky, tak o omezení příjmů výrobců elektřiny

Komise se bude i nadále zabývat dalšími možnostmi, jak snížit ceny pro evropské spotřebitele a průmysl a zmírnit tlak na trh.

DŮSLEDKY

- Dočasným zastropováním příjmů tzv. inframarginalních výrobců elektřiny by členské státy mohly vybrat až 117 miliard EUR ročně.
- Přebytečné příjmy mají členské státy směřovat ke konečným spotřebitelům elektřiny, ať už soukromým nebo komerčním – např. na podporu příjmů, rabaty, investice do obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti nebo dekarbonizačních technologií.
- Poskytovaná podpora by měla udržet motivaci ke snižování poptávky.
- Dočasný solidární příspěvek založený na zdanitelném přebytečném zisku generovaném v účetním období roku 2022 energetickými podniky v odvětví ropy, zemního plynu, uhlí a rafinérií by mohl přinést veřejné příjmy ve výši 25 miliard EUR.
- Cílené snižování spotřeby může snížit celkovou spotřebu plynu za čtyři měsíce odhadem o přibližně 1,2 miliardy m³. To představuje pokles spotřeby plynu na výrobu energie v celé EU během zimního období o přibližně 4 %.

Komise navrhla mimořádný solidární příspěvek společností působících v odvětví ropy, zemního plynu, uhlí a rafinérií

PLATNOST

- Navrhovaná opatření jsou mimořádná, a měla by proto být časově omezená. Nástroj pro mimořádné situace v oblasti elektrické energie by se měl uplatňovat nejpozději od 1. prosince 2022 do 31. března 2023.
- Komise se zavázala, že nástroj pro mimořádné situace v oblasti elektrické energie do 28. února 2023 přezkoumá.
- Solidární příspěvky odvětví fosilních paliv mají být uplatňovány po jeden rok od vstupu v platnost.
- Navrhované nařízení obsahuje povinnost podávat od 1. prosince 2022 pravidelné zprávy, jejichž prostřednictvím má Komise sledovat přijímání a prosazování opatření členskými státy.

1. 12.
2022

PLATNOST

31. 3.
2023